

Zhoubná misie

Matouš 23:15

Martin Hýsek

8. září 2013

Misie je jedna z nejdůležitějších úkolů církve a znovuzrozených křesťanů. Pán Ježíš před svým odchodem přikázal: „*Jdouce, učte všechny národy, křtíce je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého, učíce je zachovávatí všechno, což jsem koli přikázal vám*“ (Mt. 28:19-20). Kázání s názvem Zhoubná misie proto působí paradoxně až zcela nesmyslně. Jak by Pánem Ježíšem přikázaná činnost, kterou Pán realizuje přivádění svých oveček do svého ovčince, mohla být pro církev zhoubná? Přeci je mnohem zhoubnější a destruktivnější, když církev žádnou misii nemá!

Misie je dozajista a nepochybně pro církev zcela nezbytná; poslání církve je být církví misijní. To nikdo nemůže popřít a musíme to vždy velmi zdůrazňovat. Nicméně k tomuto je třeba ještě něco dodat, a to zvláště v dnešní době. Je to vskutku velice tragické a řekli bychom až neuvěřitelné, ale křesťanská misie může být také nástrojem ďábovým. A nejen to; když se díváme zejména na poválečnou historii církve, vidíme, že v posledních šedesáti letech byla misie dokonce jedním z jeho nejúspěšnějších nástrojů k přivádění církve do zkázy. Považme, jakou škodu způsobil biblickému křesťanství dr. Billy Graham – a to byl hlavně evangelista, jeden z nejznámějších. Můžeme si být jisti, že nový evangelikalismus, kterého on byl významným apoštolem, by se v původně aspoň relativně dobrých církvích takto nerozšířil, kdyby se nezakryl pláštěm získávání duší. Spolčení s liberály či katolíky, přizpůsobování církve světu, osekání evangelia (např. že už se nekáže o hříchu a pekle) a vše ostatní, co s novým evangelikalismem přišlo, bylo hájeno tím, že evangelikálové získají větší vliv mezi ostatními denominacemi i ve světě, a tím pádem i více lidí pro Krista. Vidíme, o kolik je ďábel chytřejší než lidé. 'Moc a mnohá lest hrozná zbraň jeho jest.'

To, že misie může přinášet nejenom požehnání, ale také zkázu, nám ukazuje i Boží Slovo. Jak čteme v našem textu, sám Pán Ježíš za to trestal farizeje: „*Běda vám, zákonníci a farizeové pokrytci, že obcházíte moře i zemi, abyste učinili jednoho novověrce, a když bude učiněn, učiníte jej syna zatracení, dvakrát více, nežli jste sami*“ (Mt. 23:15). Křesťané dnes mají tendenci chválit a doporučovat kohokoliv, kdo je aktivní na misijním poli. Zde ovšem vidíme, že to byli i zákoníci a farizeové. 'Obcházíte moře i zemi' – to bylo příslovečné rčení, které vyjadřuje, že činili, co jen bylo možné, že vyvíjeli veliké úsilí (John Trapp zajímavě upozorňuje, že obcházeli zemi jako ďábel, viz Jb. 1:7).

Ačkoliv je získávání duší Božím záměrem pro církev, to, že je někdo horlivý pro misii, neznamená, že si na tom stojí dobře duchovně, a že jeho úsilí přinese církvi požehnání. Tito farizeové byli v misii velmi horliví a usilovní, ale ve výsledku to bylo horší, než kdyby nic nedělali.

Místo, co by přiváděli pohany k poznání Hospodina a cest života, učinili jej synem zatracení, pekla (což je hebrejský termín pro velice bezbožného a zkaženého člověka) více, než byli oni sami. Justin Mučedník ve 2. století psal, že proselyté (pohané obrázení k židovství) se učení Kristovu rouhali ještě mnohem více než sami Židé, a že ještě mnohem více usilovali o trápení a zničení křesťanů.

Vidíme tedy, že i činnost, která je obecně tak nutná a žádoucí, jako misie, může nakonec škodit – aspoň tedy, pokud není vedena správně a důsledně biblicky. Musíme se tedy mít na pozoru a nepřijímat bez rozmyslu a zkoumání hned všechno, co k nám přichází pod jejím pláštíkem. Letos na podzim proběhne v naší zemi právě taková nebezpečná akce, a to série kurzů Alfa na různých místech v různých církvích pod jednotnou záštitou masivně propagované iniciativy s názvem Zveme Česko na večeri. Proto se krátce podíváme na některé problémy, které jsou s Alfa kurzy spojené, a demonstrujeme si na nich, jak může misijní snaha přinášet do církve zkázu.

1. Snaha získat duše některé vede k odstranění pohoršení kříže. Mnozí zapálení lidé v církvi jsou dnes frustrováni tím, jak malý zájem je mezi nevěřícími o duchovní věci a že kázání evangelia někdy přináší malé výsledky. Nevěřící někdy bývají uraženi tím, že by oni, kteří jsou ještě dosti morální – nekradou, jsou věrní v manželství, přispívají na charitu apod. - jsou zcela zkaženými hříšníky a na kázání o pekle a Božím hněvu nereagují dobře. Proto se raději křesťané zaměřují v hlásání jen na „pozitivní aspekty Pána Boha a křesťanství“ a mluví k lidem hlavně o tom, jak je Pán Bůh miluje, co všechno pro ně Pán Ježíš udělal a jaký je pro jejich život připravený úžasný plán. Myslí si, že tím tak lidem usnadní obrázení a zvýší počet nově uvěřivších.

Stejně tomu je s kurzy Alfa. Ačkoliv jsou rozděleny na dvanáct večerů, takže by zde byl dostatečný prostor pro to, vysvětlit důkladně všechny aspekty evangelia, zvěst, kterou posluchači slyší, je dosti zploštělá a osekaná. Hovoří sice něco málo o hříchu a o tom, jak Pán Ježíš umřel, ale ne nijak důsledně a hluboce. Zvěst Alfy neobsahuje dostatečné vysvětlení toho, jak svatý Pán Bůh je, jak zkažený je přirozený člověk, jak hrozný a Pána Boha urážející je hřích, jak svatý a dokonalý je Pán Ježíš, který vzal náš hřích a místo nás - na našem místě - snášel spravedlivý Boží trest, jak nezbytné je pokání a jak hrozná je v Krista neuvěřit. Jeden kazatel popisuje zvěst Alfy o kříži takto: „Jsme zanecháni jen s nedostatečným pohledem na to, proč musel Pán Ježíš zemřít. Kříž je tak nakonec jen o málo víc než vizuální pomůckou, která ukazuje, že Pán Bůh je sebeobětující se a milující. Smrt Pána Ježíše je prezentována jako akt lásky, nicméně bez jakéhokoliv spojení se skutečností Božího svatého hněvu. To je velmi vzdálené od biblického učení o smíření a vykoupení [skrze krev Beránka].”

Je sice na místě mít touhu po spáse co nejvíce lidí to jde, ale přeci jen musíme na prvním místě stavět kvalitu a ne počty. Jeden v pravdě obrázený, který si zošklivil svůj hřích a celý dosavadní způsob života bez Krista (tedy nejen své zlé skutky, ale i ty dobré, které jsou v Božích očích stejně jako roucho ohyzdné, Iz. 64:6) a tak zkormouceně volal o Boží smilování v Pánu Ježíši,

je lepší než deset lidí, co se přihlásilo na výzvu na základě povrchní zvěsti o Boží lásce. Naplnit kostely není to samé co naplnit nebe. Mnozí evangelikálové jsou tak podobní oněm farizeům, kteří toužili po získávání nových proselytů, aby se šířilo židovské náboženství, ale už jim tolik nezáleželo na tom, jak jsou tito ve skutečnosti zvrácení a že nežijí svatý život, jak se sluší na příslušníka Božího lidu.

Když odstraníme pohoršení kříže a uzpůsobíme zvěst přirozenému člověku, naplníme sice církve, ale andělé se z toho radovat nebudou, jako se radují, když hříšník činí pokání. Nemusíme se divit, že lidé nereagují na evangelium. V *jistém smyslu* je to přirozené: „*Tělesný člověk nechápá těch věcí, kteréž jsou Ducha Božího; nebo jsou jemu bláznovství, aniž jich může poznati, protože ony duchovně mají rozsuzovány býti*“ (1. Kor. 2:14). Tím neříkám, že nemáme očekávat spasení hříšníků při kázání evangelia. Evangelium „*moc zajisté Boží jest k spasení každému věřícímu*“ (Řím. 1:16). Obrácení a spasení je ale dílem Božím, dílem Ducha svatého, a je tudíž bezpředmětné se snažit zvěst přizpůsobovat na míru posluchačům. Uvěří jen ti, kteří budou Duchem zasaženi v srdcích – proto musíme hlásat evangelium v čistotě, úplnosti a pravdě a ostatní v důvěře nechat na Pánu Bohu. Tyto moderní způsoby, jenž obsahuje i Alfa, jsou tak projevem nevěry, které se musíme v bázni stranit a která přináší do církve zhoubu.

2. Snaha získat duše některé vede k zavrnutí bláznového kázání. Tento bod úzce souvisí s předchozím, když první se týkal více obsahu a druhý více formy. Kázání je něco dnes velmi nepopulárního. I mnozí křesťané dnes tvrdí, že už prostě nefunguje, když se lidé pozvou do shromáždění, kde pak kazatel káže o hříchu, o pekle a poukazuje na nutnost pokání a víry v Pána Ježíše. Zavrhují proto používání biblické terminologie, jelikož jí dnes už lidé nerozumí (jako by bylo nějak složité tyto termíny vysvětlit), a snaží se upravit formu, aby se lidem zalíbili. Takoví často tvrdí, že přinášejí starou zvěst novým, moderním způsobem. Když však někdo dává důraz a spoléhá na různé moderní způsoby, je to nejspíše proto, že onu starou zvěst, kterou chce hlásat, už sám ztratil.

Pořadatelé kurzů Alfa dávají velký důraz na vytvoření příjemné a nekonfrontační atmosféry. Řečníkům je doporučováno, aby na úvod řekli pár vtipů. Netvrdím, že říci při kázání něco humorného je apriori hřích a že se tomu musí kazatel vyhnout vždy a za každou cenu. Je nicméně třeba vnímat povahu a důležitost zvěsti, která je hlásána. Evangelium není nic, co bychom mohli brát lehkovážně, je to otázka života a smrti, toho, kde strávíme věčnost. Z podstaty věci tedy příliš nejde při jeho zvěstování vytvářet příjemnou nekonfrontační atmosféru a Boží služebníci se o to ani nikdy nesnažili. Jejich posluchači se z toho, co říkali, často cítili nepříjemně. Felix se ulekl slovům o spravedlnosti, zdrženlivosti a budoucím soudu (Sk. 24:24-25). Posluchači letničního kázání apoštola Petra byli zkormoučeni v srdci (Sk. 2:37).

Musíme si tedy dát pozor, aby o naší misii platilo to, co říkal apoštol Pavel: „*A řeč má a*

kázání mé nebylo v slibných lidské moudrosti řečech, ale v dokázání Ducha svatého a moci, aby víra vaše nebyla založena v moudrosti lidské, ale v moci Boží“ (1. Kor. 2:4-5). Opět nemáme spoléhat na tělesné recepty, co na lidi platí, čím je nejspíše přesvědčíme, ale na moc Boží.

3. Snaha získat duše některé vede k zavrnutí biblického oddělení. Můžeme to rozdělit na dvě části – zavrnutí oddělenosti od světa a zavrnutí oddělenosti od apostáze a kompromisu. Co se týče prvního, aby přivedli lidi do církve či aspoň na místo, kde se bude mluvit o Pánu Ježíši, mnozí církev přizpůsobí jejich líbostem, aby jim dali nějaký důvod přijít. Podobně jako ďábel získávají duše na laciné a světské vějičky. Mnozí dnes spoléhají například na různé evangelizační koncerty moderní hudby, aby přitáhli velké zástupy, dychtící po světské zábavě, nebo tuto hudbu rovnou zavedou na bohoslužbách. I na kurzech Alfa se můžeme setkat s tím, že se v rámci lákání zazpívá několik moderních chval, aby se ukázalo, že v církvi taky můžeme mít světskou hudbu. Aby se mezi nimi světáci necítili nepříjemně, začínají se křesťané také oblékat jako světáci. A mohli bychom pokračovat.

Druhý aspekt je zavržení oddělení od kompromisu a apostáze. Pro kurzy Alfa je naprosto typické a klíčové, že jsou mezidenominační. Jejich základ je naprosto charismatický (jeho nejdůležitější součástí je tzv. víkend s Duchem svatým, kde se lidé „obracejí“ tak, že prosí o plnost Ducha, načež podle různých osobních svědectví mnohdy prožívají místo pokoje Božího nějaké podivné extáze), ale ujaly se skoro ve všech církvích; dokonce existuje i jejich verze speciálně pro římskokatolickou církev. I tato iniciativa spoléhá na demonstraci „jednoty církve“, že všechny denominace – katolické, liberální i evangelikální - dovedou zapomenout na své rozdíly a sjednotit se za evangeliem (ve skutečnosti jeho značně osekanou verzí).

V první církvi podle apoštolského vzoru platilo, že přicházel-li kdo a nepřinášel učení Kristovo, nebyl přijímán do domu ani pozdravován (2. Jan 1:10). Dnes podle moderních vzorů platí, že se spojíme s kýmkoliv, kdo byť jenom trochu připomíná křesťana, abychom šířili jakoukoli zvěst, která byť jenom trochu připomíná evangelium. Tomu se musíme vyhnout. Celá tragédie Billyho Grahama spočívala v tom, že ačkoliv s liberály jasně nesouhlasil, přeci jen byl ochoten se s nimi veřejně spojit. I když se původně nechtěl sám v ničem přizpůsobit, nakonec ho to zničilo a on už dávno nehlásá to, co hlásal na počátku.

Tyto a mnohé další kompromisy způsobují, že se církev plní neznovuzrozenými lidmi. Ano, někteří z účastníků Alfa se na nich mohli v pravdě obrátit; stejně tak je možné, že někteří farizejští proselyté, o kterých jsme četli v úvodu, se přeci jen oddali pravé zbožnosti (ve Skutcích čteme o věřících, kteří byli původně židovští proselyté). Varování proto ovšem není o nic menší. Druhým důsledkem je pak veliký úpadek církve. Za prvé žádná církev naplněná neznovuzrozenými nemůže z podstaty věci prosperovat. A za druhé se tyto kompromisy přenáší i na ostatní v církvi. Když se zřede evangelium pro nevěřící, ve výsledku mu nebudou dobře a důkladně rozumět ani věřící. Když

se „upraví“ charakter Boží, aby byl přijatelný pro nevěřící, brzy budou mít na Hospodina pokroucený pohled i křesťané. Když se opustí pro nevěřící kázání Božího Slova, brzy o něj přestanou mít zájem i členové církve. A když opustí oddělenost od světa a apostáze církev, jak budou moci zůstat posvěcení jednotlivci? To zkrátka není možné, a vidíme, že přesně toto se dnes nejen v české církvi děje.

Aplikace je pro nás dvojitá. Za prvé si vezměme k srdci, abychom pro jeden chvályhodný cíl neopouštěli jiné důležité aspekty pravé víry Kristovy. Získávání duše je nezbytné, ale nelze kvůli němu ředit evangelium nebo opouštět povinnou oddělenost církve od světa, apostáze a kompromisu. Nenechme se tedy d'áblem takto nachytat. A za druhé zde máme výzvu pro naše misijní úsilí. Je jedna věc stranit se zlého a druhá sám činit dobré. Usilovné úsilí farizeů o získávání novověrců by mělo být výzvou pro učedníky Pána Ježíše. Matthew Henry píše: „Činění proselytů, je-li to k pravdě a opravdové zbožnosti, a je-li to činěno s dobrým záměrem, je správná činnost, hodná nejvyšší péče a úsilí. Taková je cena duší, že o ničem nesmíme smýšlet, že by bylo příliš mnoho k učinění, abychom zachránili duše ze smrti. Příčinnost farizeů tak může ukazovat na ledabylost mnohých, o kterých bychom se mohli domnívat, že budou jednat na základě lepších principů, ale nepodstoupí žádnou námahu ani výdaje, aby šířili evangelium.“

Když vidíme, jaké úsilí mnozí – častokrát subjektivně upřímně a v neznalé naivitě – vyvíjejí k šíření něčeho, co v důsledku škodí a způsobem, který třeba i delší perspektivě přináší zkázu, mělo by nás to burcovat k čistému misijnímu úsilí, k šíření pravého evangelia ku pokání z mrtvých skutků. Když byl král Jozafat obklopen 400 falešnými Achabovými proroky, nedalo mu to, aby se nezeptal: „*Což není zde již žádného proroka Hospodinova, abychom se ho zeptali?*“ (1. Kr. 22:7). Stejně tak i my, obklopeni takovým množstvím evangelizačních akcí, které nabízí v nejlepším případě jen pokroucené evangelium pokrouceným způsobem, bychom se měli ptát: 'Což zde není žádný služebník Boží, který by kázal evangelium v prostotě, čistotě, úplnosti a pravdě?' A odpovědět bychom měli, jako odpověděl na Boží volání prorok Izaiáš: „*Aj já, pošli mne*“ (Iz 6:8).

Čím více se tyto věci rozmáhají, tím více bychom měli horlit pro to čisté a pravé, jako převelice horlil Eliáš, když viděl, jak se v Izraeli rozmohla modloslužba. Kéž by o nás nikdy neplatilo slovo apoštola Pavla: „*Všickni zajisté svých věcí hledají, a ne těch, kteréž jsou Krista Ježíše*“ (Fil. 2:21), ale naopak to, co bylo řečeno o Timoteovi, že „*jej zkušeného bytí víte, podle toho, že jakož syn s otcem se mnou přisluhoval v evangelium*“ (verš 22). Kéž je nám Pán milostiv a i nás si použije na své vinici a ku přivádění svých oveček do svého ovčince, aby tak byl jeden ovčinec a jeden Pastýř. Amen i amen.